

Kozma: Széljegyzet - [Sidenote]

<https://doi.org/10.59531/ots.2025.3.2.39-41>

- 39 -

SZÉLJEGYZET

A KÉTELKEDÉS MÉLTÓSÁGA C. KÖTETHEZ

[A SIDENOTE TO THE VOLUME "THE DIGNITY OF DOUBT"]

KOZMA TAMÁS

Debreceni Egyetemkozma.tamas@arts.unideb.hu

Abstract: This article is a review of the volume "**The Dignity of Doubt**", a collection of studies published in honour of Tamás Majsai on his 70th birthday. The author pays tribute to the efforts to develop a scholarly workshop from a theological college. The review sheds light on the volume's two dominant themes: the examination of the **Shoah** (Holocaust) and the diverse aspects of social change, ranging from theology to educational research. In conclusion, the author congratulates Tamás Majsai for the values he has created and the loving community surrounding him.

Keywords: Book Review, Tamás Majsai, Wesley Theological College (Budapest, Hungary)

Megrendítő az az elkötelezettség, amellyel néhány kollégánk (nekem főként Nagy Péter Tibor és Majsai Tamás) megpróbáltak és megpróbálnak a semmiből valamit - egy lelkészképző főiskolából tudományos műhelyt - fejleszteni. (Emlékszem, amikor Nagy Péter Tibor könyvek után járt; bármiféle könyvek után, csak könyv legyen. Mert sok minden nélkül lehet tudományos műhely - de könyv nélkül nem).

Ebbe az erőfeszítésbe tartozik a könyvkiadás is, amelynek egyik (ünnepi) produktumát most kézben tartjuk. Majsai Tamás azok közé tartozik, akik megszállottan - sokszor akár bámulatra, akár sajnálatra méltóan is - megpróbálták abból a semmiből azt a valamit. S lám, aki nagyon hisz benne és nagyon akarja, annak sikerül. Ennek az ünneplő kötetnek számomra ez a fő tanulsága.

A kötet Iványi Gábor bevezetőjével kezdődik; Iványi Majsai Tamást méltatja benne. Majsai alakja már-már emberfelettivé növekszik. Tudjuk persze, hogy nem emberfeletti, hanem nagyon is emberi: törekeny, akárcsak mi magunk, akár még törekenyebb is. És nem tudni, a közösség az, amely megtartja őt - ahol elfogadják, megköszöntik és megünneplik úgy, ahogy van. Vagy ő maga az, aki közösséget teremtett maga körül azzal, hogy folyton adja magát, szívvel-lélekkel ott van, és hiszi, ami ezt a közösséget összetartja.

Iványival egyszer találkoztam személyesen, és ez a találkozás emlékezetes maradt. Épített egy templomot a gyülekezetének valahol a város szélén, ott, ahol Békásmegyer már-már Szentendrétől torkollik. Ebben a templomban egy csodálatos istentiszteleten vettem részt. Csodálatos, mert nagyon személyes volt; mert úgy komponálódott, hogy a résztvevők mindnyájan úgy érezték: a lelkész egyenként szól hozzájuk. S mégsem érezték, éreztük csinálnak ezt a találkozást; sokkal inkább megragadónak és elgondolkodtatónak.

Opuscula Theologica et Scientifica 2025 3(2): 39-41.

A Wesley János Lelkészképző Főiskola Tudományos Közleményei

[Scientific Journal of John Wesley Theological College]

<https://opuscula.wjlf.hu> • ISSN 2939-8398 (Online)

Kozma: Szeljegyzet - [Sidenote]

<https://doi.org/10.59531/ots.2025.3.2.39-41>

- 40 -

Ezzel az emlékkel olvastam Iványi Gábor méltatását Majsai Tamásról. S bár én az ünnepeltet más oldaláról ismertem meg, olvasás közben a kétféle emlék egymásra másolódott. Láttam magam előtt Majsait, és hallottam Iványi szavát. Maradandó élmény volt ez az olvasás és ez a visszhang.

Utána következik másik régi, kedves ismerősöm, Nagy Péter Tibor írása, akit ugyancsak jó régóta ismerek. Nem ízig-vérig, de másféleképp, mint sokan, akik barátjuknak mondják magukat. És NPT - így szólítják baráti, munkatársi körben - írása most méltóságosabb, mint lenni szokott. Szerzőjének legcsillogóbb oldalát mutatja: mély műveltségét, széles olvasottságát (még a hivatkozások is a helyükön vannak, ami elég ritka NPT-nél). S valami újat is, amit eddig olvasni valók között csak ritkán láthattunk az írótól: érzelmességét, amellyel az ünnepelt felé fordul, és amely egy valódi barátság felvillanó jele.

E két írás után sorakoznak a többiek. Változatos a tematika: kinek mi jutott, ki mihez értett leginkább, s nem utolsó sorban: ki mit tartott fontosnak elmondani erre az alkalomra. Mintha "ki-ki a maga termésének elejét" hozta volna jelképes áldozatul Majsai Tamás ünneplésére, a tudomány oltárára. Egyik domináns téma a zsidóság üzetése, meghurcoltatása és elpusztítása, különösen is a világháború viharában Közép- és Kelet-Európában. A kötet szerzői konzekvensen használják az 1960-as évek óta főként Európában (és az európaiak számára) kialakított "égő áldozat" kifejezést. Magam nem szívesen használom, legfőljebb egyértelműsítő szándékkal. Mivel – mint Nagy Péter Tibor és Kádár Zsuzsa helyesen mondják – 1990 után (tán még előbb is) ez a kifejezés erősen átpolitizálódott. De amit eredetileg jelent, az ma is itt van velünk. Nem feledhetjük, még ha időnként próbáljuk is. Ez a kötet egyik vezérmotívuma.

A másik motívum a társadalom változásának különböző vetületei a tízparancsolat alternatív értelmezéseitől a zsidóság mélyen gyökerező imáján ("Halld, Izraél...") és a görög jogon át az oktatáskutatásig, a filozófiáig és a zeneművészetig. Sokan vannak, vagyunk Majsai Tamás mellett és mögött, hogy az ünneplése ne csak szép, de értékes is legyen; ne csak elgondolkodtasson, hanem emlékezetes is maradjon.

Nem könnyű egy ilyen kötetet összehozni. A szerkesztőknek meg kell küzdeniük a reménybeli szerzők elfoglaltságával, munkatílusával, produktumaik szerteágazó témáival - egészen a megformálás változatosságáig. Mindez tükröződik a kötetben. A tiszteletre méltó szerkesztői erőfeszítés ellenére a kötet írásai széjjeltartanak, ha az ünnepelt neve nem fogná össze. De összefogja azzal, hogy neki szól. Ezért most tegyük le a kritika fegyverét, jóllehet néha talán szükség volna rá. Inkább örüljünk együtt az ünneplőkkel. Meg az ünnepelttel, aki ünneplésre méltó kort ért meg, szeretet veszi körül, és közösséget talált a szüntelen keresés és az (állítólagos, nem tudom) kételkedés közben. Jó forgatni ezt a kötetet (még ha jelképesen is), és jó vele együtt gratulálni az ünnepeltnek. Isten éltesse Majsai Tamást!

Opuscula Theologica et Scientifica 2025 3(2): 39-41.

A Wesley János Lelkészképző Főiskola Tudományos Közleményei

[Scientific Journal of John Wesley Theological College]

<https://opuscula.wjlf.hu> • ISSN 2939-8398 (Online)

Kozma: Szeljegyzet - [Sidenote]

<https://doi.org/10.59531/ots.2025.3.2.39-41>

- 41 -

IRODALOMJEGYZÉK

- [1.] Forczek Ákos, Nagy Péter Tibor (szerk.) (2025): A kételkedés méltósága. Tanulmányok a 70 éves Majsai Tamás tiszteletére. – Wesley János Lelkészképző Főiskola, Budapest.
https://archive.org/download/Conferences_2020s_2025/A_ketelkedes_meltosaga_20250907.pdf
https://archive.org/download/Conferences_2020s_2025/A_ketelkedes_meltosaga_20250907_borito_by_Majsai_Virag_Eszter.pdf

Absztrakt: Ez a cikk ismertető "A kételkedés méltósága" című, Majsai Tamás 70. születésnapjára kiadott tanulmánykötetről. A szerző méltatja azokat az erőfeszítéseket, amelyek egy lelkészképző főiskolából tudományos műhelyt igyekeztek fejleszteni, hangsúlyozva a könyvkiadás fontosságát ebben a folyamatban. A recenzió rávilágít a kötet két domináns témájára: a Soá (holokauszt) feldolgozása, valamint a társadalom változásainak sokszínű vetületei a teológiában és az oktatáskutatásban. A szerző összegzőképp az ünneplés és a közösség erejét hangsúlyozza, és gratulál Majsai Tamásnak az általa teremtett értékekért és a körötte lévő szeretetteljes közösségért.

